

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 2T/70/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615010265
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Hudák
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2017:1615010265.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, samosudca JUDr. Ľubomír Hudák, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 19.06.2017 v Malackách rozhodol

r o z h o d o l :

Obžalovaní:

1.) X. B., nar. XX.XX.XXXX/XXXX v C. (G. republika), trvale bytom O. č. XX, XXX XX okr. X., vo väzbe od 01.10.2013 do 20.12.213

a

2.) Ing. L. U., nar. XX.XX.XXXX/XXXX v E., trvale bytom: M. C. Q. XXXX/XX, B., vo väzbe od 01.10.2013 do 20.12.2013

s ú v i n n í , ž e

po vzájomnej dohode minimálne od 11.09.2013 až do oznámenia udalosti L. V. príslušníkovi NAKA PZ K. K. v druhej polovici septembra 2013, na rôznych miestach najmä v okrese F. a v obci Q., ako príslušníci policajného zboru, ktorí na pokyn vyšetrovateľky PZ v zmysle nariadenia MV SR č. 175/2010 Vestníka MV SR boli poverení vykonávaním služobných úkonov s L. V., nar. XX.XX.XXXX, počas vzájomných rozhovorov s týmto poškodeným vyvolali uňho neistotu tak, že mu opakovane uvádzali nepravdivé skutočnosti, že policajti, ktorí s ním dovtedy spolupracovali, „ho hodili cez palubu“, pričom mu zároveň sľubovali, že práve oni sa o neho postarajú, poskytnú mu nekonkretizovanú nadštandardnú starostlivosť o jeho osobu, vybavenie rôznych výhod a pomôžu mu v trestných konaniach, v ktorých vystupuje, čo sa však nezakladalo na pravde, nakoľko na to neboli oprávnení a nebolo to ani v ich možnostiach, pričom za to požadovali od poškodeného finančné plnenie v presne neustálených čiastkach až do sumy 150 000 €.

t e d a

spoločným konaním sa pokúsili na škodu cudzieho majetku seba obohatiť tým, že uviedli niekoho do omylu a takýmto konaním by spôsobili väčšiu škodu,

č í m s p á c h a l i

prečin podvodu spolupáchatelstvom v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 20, k § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

Za to sa

o d s u d z u j ú :

Obž. X. B.:

Podľa § 221 ods. 2, §36 písm. j), § 38 ods. 3 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Tr. zák. súd výkon trestu obžalovanému podmiennečne odkladá a to na skúšobnú dobu 18 (osemnásť) mesiacov.

Obž. Ing. L. U.:

Podľa § 221 ods. 2, § 36 písm. j), § 38 ods. 3 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Tr. zák. súd výkon trestu obžalovanému podmiennečne odkladá a to na skúšobnú dobu 20 (dvadsať) mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. sa pošk. Ministerstvo vnútra SR, Bratislava, Pribinova 2, IČO: 00151866, s nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Malacky, sp. zn. 2T/70/2015 z 12.09.2016 boli obžalovaní X. B. a Ing. L. U. uznaní za vinných prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák. k § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zák., pričom obom obžalovaným boli uložené tresty odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov s podmiennečným odkladom výkonu trestu obž. X. B. na skúšobnú dobu 24 mesiacov a obž. Ing. L. U. na skúšobnú dobu 26 mesiacov.

V dôsledku odvolania podaného obžalovanými a okresným prokurátorom rozhodoval vo veci Krajský súd Bratislava, ktorý uznesením zo dňa 26.01.2017, sp. zn. 4 To136/2016 zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. b) c) d) Tr. por. napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu I. stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Vo svojom rozhodnutí odvolací súd zaujal právne stanovisko s odvolaním sa na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2To 15/2015 (R. č. 2/2017 zb. stanovísk NS SR), že svedok V. od okamihu, keď ho začali riadiť operatívne orgány MV SR plnil fakticky úlohy agenta, evidentne v rozpore s ustanoveniami Trestného poriadku. Pokiaľ aj bude ustálená vina obžalovaných, nebude možné ich konanie kvalifikovať ako dokonaný trestný čin podvodu, ale len v štádiu pokusu, keďže na dôkazy získané v rozpore s Trestným poriadkom nebude možné prihliadať.

S poukazom na vyššie uvedené doplnil súd I. stupňa dokazovanie výsluchom svedkyne Ing. Q. I. a svedka K. K., a keďže strany iné dôkazy vykonať nenavrhl, pristúpil súd po záverečných rečiach k vyhláseniu rozsudku.

Svedkyňa Ing. Q. I. objasnila, na podklade akých kompetencií dávala pokyny a úlohy obžalovaným B. a Ing. U..

Obaja operatívci jej boli ako vyšetrovatel'ke pridelení nadriadeným v zmysle nariadenia ministra vnútra SR č. 175/2010. V rámci takto vytvoreného tímu bola oprávnená ukladať služobné úlohy obom

obžalovaným. Podľa okolností zadávala obžalovaným úlohy na vykonanie úkonov, okrem iného aj na zabezpečenie L. V. na úkone.

Svedok K. K. uviedol, že asi v lete 2013 mu telefonoval L. V. a žiadal ho o stretnutie, pri ktorom mu povedal, že U. s B. pýtajú od neho peniaze, ktoré má mať údajne niekde ukryté. Z V. mal pocit, že má strach, resp. chytala ho panika.

O obsahu rozhovoru informoval kolegov C. a E., ktorí si išli za V. overiť jeho tvrdenia, a keď sa vrátili, zistené poznatky oznámili nadriadeným funkcionárom. Následne sa V. ujala Inšpekcia Ministerstva vnútra SR, pričom do ďalšieho priebehu realizovania prípadu nezasahoval.

Po takto doplnenom dokazovaní súd opätovne pristúpil k vyhodnoteniu všetkých produkovaných dôkazov a okolností prípadu v zmysle ust. § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

Úvodom je potrebné uviesť, že vnútorné presvedčenie súdu I. stupňa, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu sa nezmenilo. Podľa názoru súdu konanie obžalovaných vykazuje všetky znaky prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Pokiaľ odvolací súd vo svojom uznesení konštatuje, že obžalovaní pri služobných úkonoch vo vzťahu k L. V. nevykonávali právomoc verejného činiteľa (viď str. 5 uznesenia) a na podporu tohto názoru uvádza príklad policajta, čo počas služby kradne tovar v obchode, alebo chodí neskoro do práce a porušuje pracovnú morálku, dovoľuje si prvostupňový súd označiť tento právny názor za rozporný so stavom veci a zákonom.

Obžalovaní X. B. a Ing. L. U. boli ako operatívci riadne v zmysle nariadenia MV SR č. 175/2010 Vestníka MV SR pridelení vyšetrovatelke I., ktorá im oprávnene zadávala služobné úlohy, okrem iného vykonávanie úkonov vo vzťahu k v tomto čase obvinenému L. V.. Teda zabezpečovanie osoby V. na úkonoch trestného konania nemohlo byť obyčajné taxikárčenie, ako to nazvala obhajoba, ale výkon služobnej činnosti podľa nariadenia MV SR č. 175/2010.

Na potvrdenie vyššie uvedeného názoru stačí aplikovať malú pomôcku týkajúcu sa trestnej činnosti verejných činiteľov a to, že na jednej strane je trestnoprávna zodpovednosť verejných činiteľov, a na druhej strane je aj ochrana verejných činiteľov (viď § 323 a nasl. Tr. zák.). Je síce pravdou, že pokiaľ by predavačka v obchode kradnúceho policajta fyzicky napadla, nepožíval by ochranu verejného činiteľa, lebo nevykonával svoju právomoc. Ale súd I. stupňa je presvedčený, že pokiaľ by (hypoteticky) V. počas služobného úkonu vo vozidle oboch obžalovaných ako policajtov fyzicky napadol, bol by stíhaný pre útok na verejného činiteľa, keďže vykonávali služobný úkon t. j. svoju právomoc.

Potiaľ úvahy súdu I. stupňa, ktoré však už nemajú vplyv na ustálenie právnej kvalifikácie konania obžalovaných. Zásadný vplyv na právne posúdenie veci malo ust. § 327 ods. 1 Tr. por. Podľa citovaného ustanovenia súd, ktorému bola vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Súd teda rešpektujúc zákon, že právny názor súdu vyššieho stupňa je rozhodujúci, preto konanie obžalovaných kvalifikoval ako pokus prečinu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 14 ods. 1, § 20 k § 221 ods. 1, 2 Tr. zák., pričom v intenciách zrušujúceho uznesenia krajského súdu z 26.01.2017 upravil skutkovú vetu, v ktorej skutok časovo vymedzil od 11.09.2013 až do oznámenia udalosti L. V. príslušníkovi NAKA PZ K. K. v druhej polovici septembra 2013. Ďalší sled udalostí a dôkazy, ktoré zabezpečovali následné objasnenie veci označil odvolací súd za procesne nespôsobilé a nepoužiteľné v konaní pred súdom. Na tieto teda súd I. stupňa neprihliadal, keď sa stotožňuje so súdom II. stupňa v názore, že L. V. nemá procesné postavenie poškodeného. Nie je zrejme vylúčené, a to ani pri trestnom čine podvodu, že v ojedinelých prípadoch tento trestný čin nemá poškodeného.

Odvolací súd v zrušujúcom uznesení pomerne podrobne a z hľadiska jeho myšlienkového postupu aj fundovane objasnil svoj právny názor. S poukazom na ust. § 327 ods. 1 Tr. por. súd I. stupňa odkazuje na zdôvodnenie uznesenia sp. zn. 4To 136/2016 z 26.01.2017 a tam uvádzanú právnú a vecnú

argumentáciu, ktorá bola rozhodujúca pri vydaní rozsudku okresného súdu zo dňa 19.06.2017. Ďalšie úvahy súdu I. stupňa by boli len opakovaním argumentácie krajského súdu, čo by sa priečilo zásade procesnej ekonomiky.

Len na záver k tejto časti odôvodnenia rozsudku súd vzhľadom na verejne pertraktované názory na procesnú spôsobilosť Úradu inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR uvádza, že v tomto konaní sa riadil väčšinovým názorom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR k predmetnej otázke.

Z hľadiska zavinenia súd konštatuje, že obžalovaní konali formou nepriameho úmyslu podľa § 15 písm. b) Tr. zák. Motívom ich konania bola jednoznačne snaha získať majetkový prospech.

Pri úvahe o druhu trestu a jeho výmere vychádzal súd zo zásad pre ukládanie trestov uvedené v § 34 Tr. zák. a to zvlášť z ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. Súd prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, mieru zavinenia, pohnútku, prirážajúce a poľahčujúce okolnosti, na osoby páchatelov, ich pomery, a možnosti nápravy.

Obom obžalovaným poľahčovalo, že pred spáchaním trestného činu viedli riadny život (§ 36 písm. j) Tr. zák.). Naproti tomu súd prirážajúcich okolností nezistil. Pokiaľ ide o motiváciu konania obžalovaných, súd už vyššie naznačil, že k spáchaniu trestného činu ich viedla zisťnosť resp. snaha po neoprávnenom prospechu.

Za trestný čin podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Tr. zák. možno páchatelovi uložiť trest odňatia slobody vo výmere 1 až 5 rokov. Súd pri úvahách o konkrétnej výmere trestu zohľadnil okrem iného aj podiel každého z obžalovaných na spáchaní trestnej činnosti. Aktívnejším bol nesporne obž. Ing. L. U., ktorý bol častejšie v styku s L. V. a vyjednával resp. požadoval od neho finančné prostriedky. Pokiaľ ide o obž. X. B. tento bol pôvodcom (spiritus rector) zámeru žiadať od L. V. ukryté peniaze, avšak sám do priebehu skutku nezasahoval, resp. len čiastočne.

Vzhľadom na doterajšiu bezúhonnosť a riadny život oboch obžalovaných je súd toho názoru, že k ich náprave postačí uloženie trestu odňatia slobody, ktorý nie je spojený s jeho bezpodmienečným výkonom. Z týchto dôvodov bol obž. Petrovi Burkoňovi uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 18 mesiacov a obž. Ing. L. U. taktiež trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, avšak s dlhšou skúšobnou dobou 20 mesiacov. Uvedené tresty zodpovedajú zásadám individuálnej a generálnej prevencie.

Výkon uložených trestov by mal viesť obžalovaných k náprave v tom smere, aby sa v budúcnosti nedopúšťali protiprávneho konania a žili riadnym občianskym životom.

Poškodená strana Ministerstvo vnútra SR sa riadne a včas pripojila s nárokom na náhradu škody k trestnému stíhaniu. Súd dospel k záveru, že na rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody bude potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a predĺžilo by ho.

V civilnom konaní bude potrebné riešiť otázku aktívnej, ale najmä pasívnej legitímácie. Ďalej bude potrebné riešiť otázku príčinnej súvislosti medzi konaním obžalovaných a spôsobenou škodou. Keďže v predmetnom prípade sa nejedná o tzv. objektívnu zodpovednosť, je potrebné riešiť zavinenie páchatelov, najmä či svojím konaním zaviniли spôsobenie škody a či v danom prípade existuje príčinná súvislosť. Súd pripomína, že obžalovaní ani netušili, že preberajú peniaze štátu, súc v domnení, že od V. dostávajú prostriedky, ktoré on získal trestnou činnosťou. Z týchto dôvodov bola poškodená strana s jej nárokom na náhradu škody odkázaná podľa § 288 ods. 1 Tr. por. na civilný proces.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Bratislave prostredníctvom tunajšieho súdu. Riadne a v lehote podané odvolanie má odkladný účinok.